

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วพัฒนาการอ่านจับใจความสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปิกริม จังหวัดสระแก้ว เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปิกริม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปิกริม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วเป็นสื่อ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการทดสอบก่อนเรียน จำนวน 2 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการทดสอบหลังเรียน จำนวน 2 แผน แผนการจัดการเรียนรู้เตรียมความพร้อมเพื่อการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 1 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับใช้สอนการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ จำนวน 10 แผน รวม 15 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง แต่ละแผนประกอบด้วย แนวคิด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ดังนี้

1) การเตรียมความพร้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เตรียมความพร้อมการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง ศักดิ์สิทธิ์ 7 สาย

2) การทดสอบก่อนเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อทดสอบก่อนเรียน เรื่องนางผมหมอม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อทดสอบก่อนเรียน เรื่องประเพณีบุญข้าวจี

3) การทดลอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หลวงพ่อขาว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง พระสยามเทวาธิราชจำลอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ละลุ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ดำนานเมืองสระแก้ว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ประตูล้อมรั้วประเทศไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ประเพณีแห่หีบปราสาทผึ้ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ปราสาทศักดิ์สิทธิ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง ปู่สังข์โกสยง ย่าสังข์โกสยง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง มะขามป้อมน้อย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 เรื่อง ดำนานทัพองค์ดำและเขมรกรรจ

4) การทดสอบหลังเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อทดสอบหลังเรียน เรื่องขุนนางอ้วนเทียม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อทดสอบหลังเรียน เรื่องประเพณีบุญข้าวประดับดิน

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้พัฒนาการอ่านจับใจความสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประกอบด้วย

1) นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้ว จำนวน 10 เรื่อง

2) แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องละ 10 ข้อ เป็นแบบปรนัย ชนิด

เลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3) แบบฝึกหัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยให้เขียนปรับเปลี่ยนเหตุการณ์ และพฤติกรรมของตัวละครจากนิทานพื้นบ้านที่อ่านอย่างน้อย 5 เหตุการณ์ พร้อมตั้งชื่อเรื่องความยาวประมาณเรื่องละ 10 บรรทัด

2.1.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียน ประกอบด้วย

1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียน ประกอบด้วย แบบทดสอบการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้ว 2 เรื่อง ได้แก่ 1) นางผมหอม 2) ประเพณีบุญข้าวจี ในแต่ละเรื่องมีคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เรื่องละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ ส่วนแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากแนวคิดของเรื่องนางผมหอม และประเพณีบุญข้าวจี ปรับเปลี่ยนเหตุการณ์และพฤติกรรมของตัวละครอย่างน้อย 5 เหตุการณ์ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาวประมาณเรื่องละ 10 บรรทัด

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียน ประกอบด้วย แบบทดสอบการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้ว 2 เรื่อง ได้แก่ 1) ชูฉนางอ้วเคี่ยม 2) ประเพณีบุญข้าวประดับดิน ในแต่ละเรื่องเป็นคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เรื่องละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ ส่วนแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากแนวคิดของเรื่องชูฉนางอ้วเคี่ยม และประเพณีบุญข้าวประดับดิน ปรับเปลี่ยนเหตุการณ์และพฤติกรรมอย่างน้อย 5 เหตุการณ์ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาวประมาณเรื่องละ 10 บรรทัด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

2.2.1 เครื่องมือพัฒนาการอ่านจับใจความสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์

การสร้างเครื่องมือพัฒนาการอ่านจับใจความสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากนิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้ว มีวิธีการ ดังนี้

1) ศึกษานิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วจากวรรณกรรมพื้นบ้านที่มีผู้รวบรวมไว้ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสระแก้ว) และจากเรื่องเล่าถ่ายทอดทั้งที่เป็นภาษาถิ่นและภาษาไทยกลาง

2) นำนิทานพื้นบ้านมาคัดเลือกตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิโดยพิจารณาเนื้อเรื่อง และลักษณะของตัวละครในเรื่อง ได้นิทานพื้นบ้าน จำนวน 15 เรื่อง โดยการจัดกลุ่มนิทานตามนักคิดชนวิทยา (ประคอง นิมมานเหมินทร์: 2550) จำแนกเนื้อหา นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วเป็น 5 ประเภท คำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน 12-14 ปี นิทานพื้นบ้านที่คัดเลือกไว้มีดังต่อไปนี้

- (1) ศีกลัาธาร 7 สาย
- (2) หลวงพ่อขาว
- (3) พระสยามเทวาธิราชจำลอง
- (4) ละลุ
- (5) คำนานเมืองสระแก้ว
- (6) ประตูลััยอรัญประเทศ
- (7) ประเพณีแห่หอปราสาทผึ้ง
- (8) ปราสาทสลัักก่อกรรม
- (9) ปู่สังไภยสา ย่าสังไภยลี
- (10) มะขามป้อมน้อย
- (11) คำนานทัฟองคัคำและเขาถกรรจ
- (12) นางผมหอม
- (13) ชูลูนางอัวเค็ยม
- (14) ประเพณีบุญข้าวจี
- (15) ประเพณีบุญข้าวประดับดิน

3) นำนันทานพึ้นบ้าน จำนวน 15 เรือง มาเขียนเรียบเรียงใหม่แล้วปรับให้มึระดับความยากง่ายตรงกับระดับชั้นมัธยมศึษาปีที่ 1 ตามหลักของฟราย (Fry 1977: 242-254) ซึ่งประกุคักับภาษาไทย โดย สุนันทา มั่นเสกวิทย์ (Munsegvith, 1982: 219) มีขั้นตอน ดังนี้

(1) สุ่มข้อความจากเรือง ตอนต้น และตอนท้ายของเรือง ตอนละ 100 คำวิธีการนับคำยึคหลักตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 สำหรับข้อความตอนต้นจะเริ่มนับคำแรกของบรรทัดแรก จำนวน 100 คำ ส่วนตอนท้ายจะเริ่มนับจำนวนคำตั้งแต่บรรทัดสุดท้ายของเรืองจึ้นมาจนครบ 100 คำ

(2) นับจำนวนพยางค์ใน 100 คำ ของแต่ละตอนในเนื้อเรืองที่สุ่มไว้แล้วหาค่าเฉลี่ยของจำนวนพยางค์ โดยนำจำนวนพยางค์ในแต่ละตอนมารวมกันหารด้วยจำนวนสองตอนตามที่ได้สุ่มไว้แล้วปรับค่าเฉลี่ยของจำนวนพยางค์ด้วยวิธีการที่ปรับใช้กับภาษาไทย โดยบวกด้วยค่าคงที่เพื่ปรับใช้กับภาษาไทย คื 3 เพื่เปิดตารางกราฟของฟราย

(3) นับจำนวนประโยค 100 คำ ของแต่ละตอน แล้วหาค่าเฉลี่ยของประโยค โดยการนำจำนวนประโยคในแต่ละตอนมารวมกันหารด้วยจำนวนสองตอนที่สุ่มไว้การเริ่มต้นประโยคจากตอนต้นเริ่มนับประโยคแรกของข้อความ ส่วนตอนท้ายนับจากประโยค

สุดท้ายขึ้นมา สำหรับเศษจำนวนค่าที่ไม่ถึง 1 ประโยค ทำเป็นจุดทศนิยม โดยเทียบกับจำนวนค่าที่มีอยู่ในประโยคนั้นทั้งหมด

(4) นำค่าเฉลี่ยของพยางค์ และค่าเฉลี่ยของประโยคที่ได้ไปเปิดตารางกราฟของฟราย (Fry 1977: 242-254) เรื่องใดที่มีค่าเฉลี่ยไม่ตรงกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก็ปรับจำนวนค่าและจำนวนประโยคให้ตรงกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวคิดของเนื้อเรื่อง (ดูกราฟของฟรายหน้า 272)

(5) เรียงลำดับเรื่องจากง่ายไปยากโดยพิจารณาจากตำแหน่งที่ปรากฏในกราฟของฟราย เรื่องที่ง่าย หมายถึง เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยพยางค์และประโยคตัดกันอยู่ใกล้กับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนเรื่องที่ยาก หมายถึง เรื่องที่มีค่าเฉลี่ยพยางค์และประโยคตัดกันอยู่ใกล้กับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ค่าเฉลี่ยของพยางค์และประโยค มีดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงค่าเฉลี่ยของพยางค์และประโยค

เรื่อง	ค่าเฉลี่ยพยางค์	ค่าเฉลี่ยประโยค
1. สีกุลธาร 7 สาย	141.0	6.95
2. หลวงพ่อขาว	153.0	8.95
3. พระสยามเทวาธิราชจำลอง	148.5	7.07
4. ละลุ	151.5	9.23
5. ตำนานเมืองสระแก้ว	152.0	8.64
6. ประตูลัทธิขงจื้อประเทศ	151.5	8.38
7. ประเพณีแห่ห่อปราสาทผึ้ง	150.5	8.17
8. ปราสาทสัจธรรม	153.0	8.42
9. ปู่สังข์ไทยสาขาส่งไทยลี	136.5	5.72
10. มะขามป้อมน้อย	131.0	5.3
11. ตำนานทัพองค์ดำและเขานกกรรจ์	148.5	7.45
12. นางพม่อม	139.5	7.26
13. ชูนางอ้วนเคี่ยม	137.5	6.57
14. ประเพณีบุญข้าวจี	140.5	6.22
15. ประเพณีบุญข้าวประดับดิน	135.5	5.29

(6) สร้างคำถามท้ายเรื่องจากนิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วทั้ง 15 เรื่องที่ปรับความยากง่ายตรงกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แล้วตามวัตถุประสงค์ของบลูม (Bloom อ้างใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2545: 83-84) โดยวัดวัตถุประสงค์ขั้นต้น คือ ความรู้-ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ร้อยละ 50 จำนวน 5 ข้อ และวัดวัตถุประสงค์ขั้นสูง คือ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ร้อยละ 50 จำนวน 5 ข้อ เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

(7) สร้างแบบฝึกหัดอัตรการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 15 เรื่องจากแนวคิดของนิทานพื้นบ้านซึ่งเป็นข้อสอบอัตรการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 1 ข้อ รวม 15 ข้อ พร้อมเกณฑ์การประเมิน (ภาคผนวก ข หน้า 129-244)

(8) นำเครื่องมือทั้งหมดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (ดูรายชื่อภาคผนวกหน้า 124) พิจารณาด้านความตรงเนื้อหา ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 แล้วปรับปรุงแก้ไขภาษาในคำถามด้านวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้ชัดเจน

(9) นำเครื่องมือพัฒนาการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอรัญประเทศ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r) และค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร KR 20 (คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20) ผลปรากฏ (ดูรายละเอียดหน้า 257-270) ดังนี้

ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.38-0.75

ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.38-0.75

ค่าความเที่ยง (r_{tt}) อยู่ระหว่าง 0.46-0.87

(10) นำเรื่องที่ผ่านการหาประสิทธิภาพแล้ว มาจัดลำดับเพื่อนำไปใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และใช้เป็นแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยมีหลักดังนี้

คัดเลือกนิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วที่อยู่กึ่งกลางของตำแหน่งในกราฟตารางฟร่าย ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 2 เรื่อง คือ เรื่องนางผมหมอม มีจำนวนคำประมาณ 550 คำ ค่าเฉลี่ยพยางค์และประโยค เท่ากับ 136.5/7.25 และเรื่องประเพณีบุญข้าวจี มีจำนวนคำประมาณ 550 คำ ค่าเฉลี่ยพยางค์และประโยค เท่ากับ 137.5/6.22 สำหรับแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 2 เรื่อง คือ เรื่องขุนนางอ้วนเคี่ยม มีจำนวนคำประมาณ 545 คำ ค่าเฉลี่ยพยางค์และประโยค เท่ากับ 134.5/6.57 และเรื่องประเพณีบุญข้าวประดับดิน มีจำนวนคำประมาณ 550 คำ ค่าเฉลี่ยพยางค์และประโยค เท่ากับ 132.5/5.29 ส่วนเรื่องที่เหลือใช้เป็นแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก (ดูกราฟของฟร่ายหน้า 272)

(11) เรื่องที่ใช้เป็นแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยง ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยง เรื่องที่ใช้เป็นแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เรื่อง	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเที่ยง
1. หลวงพ่อขาว	0.47	0.57	0.68
2. พระสยามเทวาธิราชจำลอง	0.47	0.67	0.82
3. ละลุ	0.49	0.44	0.57
4. ตำนานเมืองสระแก้ว	0.53	0.36	0.64
5. ประตูลัทธิขงจื้อ	0.56	0.44	0.54
6. ประเพณีแห่หอยปราสาทผึ้ง	0.42	0.52	0.63
7. ปราสาทสศิกกักรถ	0.62	0.34	0.53
8. ปู่สังข์โยธา ย่าสังข์โยธา	0.56	0.54	0.70
9. มะขามป้อมน้อย	0.48	0.44	0.47
10. ตำนานทัพองค์ดำและเขาลูกกรรจ์	0.55	0.62	0.73

2.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2551)
 2) ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัด การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และวิธีการสร้างแผนการเรียนรู้ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553: 49-102) รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

3) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วเป็นสื่อพัฒนาการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 แผน ใช้เวลาสอนครั้งละ 2 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย แนวคิด จุดประสงค์ การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล นอกจากนั้น ยังสร้างการเตรียมความพร้อมการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์อีก 1

แผน และแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อการทดสอบก่อนเรียน 2 แผนและหลังเรียน 2 แผน ใช้เวลา
แผนละ 2 ชั่วโมง

4) นำนิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วที่ได้ปรับระดับความยากง่ายแล้วมาใช้
สอนในแผนการจัดการเรียนรู้เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ดังนี้

(1) การเตรียมความพร้อม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เตรียมความพร้อมการอ่านจับใจความและ
การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่องศึกลำธาร 7 สาย

(2) การทดสอบก่อนเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อการทดสอบ
ก่อนเรียน เรื่องนางผมหอม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อการทดสอบ
ก่อนเรียน เรื่องประเพณีบุญข้าวจี

(3) การทดลอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หลวงพ่อขาว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง พระสยามเทวาธิราชจำลอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ละลุ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ตำนานเมืองสระแก้ว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ประดูชัยอรัญประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ประเพณีแห่ห่อปราสาทผึ้ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง ปราสาทศักดิ์ก้อกกรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง ปู่สังไถยสา ยาสังไถยสี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง มะขามป้อมน้อย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 เรื่อง ตำนานทัพองค์ดำและเขาลกรรจ์

(4) การทดสอบหลังเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อการทดสอบ
หลังเรียน เรื่องขูลูนางอ้วกเคี่ยม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อการทดสอบ
หลังเรียน เรื่องประเพณีบุญข้าวประดับดิน

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จำนวน 3 คน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล (ดูรายชื่อภาคผนวกหน้า 124)

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอรัญประเทศ ปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องกับสถานการณ์จริงก่อนที่จะนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เตรียมความพร้อมการอ่านจับใจความและเขียนเชิงสร้างสรรค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 และ 3 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อการทดสอบก่อนเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3-14 เป็นการทดลองโดยดำเนินการสอนตามจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เรื่องละ 10 ข้อ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และแบบฝึกหัดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยให้เขียนปรับเปลี่ยนเหตุการณ์และพฤติกรรมจากนิทานพื้นบ้านที่อ่านอย่างน้อย 5 เหตุการณ์ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาวประมาณเรื่องละ 10 บรรทัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 และ 15 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อการทดสอบหลังเรียน

2.2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการ ดังนี้

1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน สร้างขึ้นจากเนื้อหาบทนิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้ว แต่ละฉบับแบ่งเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ โดยมีคำถามเพื่อวัดการอ่านจับใจความ ฉบับละ 10 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ตอนที่ 2 การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 1 ข้อ โดยปรับเปลี่ยนเหตุการณ์หรือพฤติกรรมของตัวละครจากนิทานพื้นบ้านที่อ่าน

2) นำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาทางด้านความตรงเนื้อหา ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.92 และ 0.90 แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอรัญประเทศ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (r) และค่าความเที่ยง โดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 ผลปรากฏดังนี้

(1) แบบทดสอบก่อนเรียน	ค่าความยากง่าย	อยู่ระหว่าง	0.44-0.75
	ค่าอำนาจจำแนก	อยู่ระหว่าง	0.38-0.75
	ค่าความเที่ยง	เท่ากับ	0.74
(2) แบบทดสอบหลังเรียน	ค่าความยากง่าย	อยู่ระหว่าง	0.31-0.75
	ค่าอำนาจจำแนก	อยู่ระหว่าง	0.31-0.63
	ค่าความเที่ยง	เท่ากับ	0.77

2.2.4 เกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีวิธีการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาคู่มือการวัดและประเมินผล และแนวทางการพัฒนาและประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2554)

2) ศึกษาสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ตัวชี้วัด และสาระแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553: 49-102)

3) ศึกษาเกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องจากความคิดสร้างสรรค์ด้วยการอ่านจับใจความ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2552: 75-76)

4) กำหนดเกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จำนวน 3 คน คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล (ดูรายชื่อภาคผนวกหน้า 124)

5) จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากแนวคิดนิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้ว พร้อมตั้งชื่อเรื่อง ความยาวประมาณเรื่องละ 10 บรรทัด คะแนนเต็ม 10 คะแนน มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

(1) เนื้อหา (3 คะแนน)

เนื้อหามีความสัมพันธ์กับชื่อเรื่องเรียงลำดับใจความต่อเนื่อง

สอดคล้องกัน 3 ประเด็นขึ้นไป 3 คะแนน

เนื้อหามีความสัมพันธ์กับชื่อเรื่องเรียงลำดับใจความต่อเนื่อง

สอดคล้องกัน 2 ประเด็น 2 คะแนน

เนื้อหามีความสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง

สอดคล้องกัน 1 ประเด็น	1 คะแนน
เนื้อหาไม่สัมพันธ์กับข้อเรื่อง	0 คะแนน
(2) ความคิดสร้างสรรค์ (3 คะแนน)	
ปรับเปลี่ยนเหตุการณ์จากเรื่องเดิม 5 อย่าง ขึ้นไป	3 คะแนน
ปรับเปลี่ยนเหตุการณ์จากเรื่องเดิม 3-4 อย่าง	2 คะแนน
ปรับเปลี่ยนเหตุการณ์จากเรื่องเดิม 1-2 อย่าง	1 คะแนน
คงสภาพเดิมทุกประการ	0 คะแนน
(3) การใช้ภาษา (2 คะแนน)	
ประโยคถูกต้องตามหลักภาษา	2 คะแนน
ประโยคไม่ถูกต้อง 1-2 ประโยค หัก 1 คะแนน	1 คะแนน
ประโยคไม่ถูกต้อง 3 ประโยค ขึ้นไป หัก 2 คะแนน	0 คะแนน
(4) การเขียนคำ (2 คะแนน)	
สะกดคำถูกทุกคำ	2 คะแนน
สะกดคำผิด 1-2 ที่ หัก 1 คะแนน	1 คะแนน
สะกดคำผิด 4 ที่ ขึ้นไป หัก 2 คะแนน	0 คะแนน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 เวลา 14.30 น. – 16.30 น. โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนบึงกริม อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 30 คน ดังนี้

3.1 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียน ด้วยการสาธิตเกี่ยวกับวิธีอ่านจับใจความและวิธีเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจวิธีอ่านและวิธีเขียนที่ถูกต้องก่อนเริ่มกระบวนการทดลอง การจัดกิจกรรมนี้ได้กระทำในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 เวลา 14.30 น. – 16.30 น.

3.2 ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้ว 2 เรื่อง คือ เรื่องนางพม่อม และเรื่องประเพณีบุญข้าวจี ในวันที่ 2-3 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 เวลา 14.30 น. – 16.30 น.

3.3 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4-13 วันละ 1 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง จำนวน 10 ครั้ง ระหว่างวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 เวลา 14.30 น. – 16.30 น.

3.4 ทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้ว 2 เรื่อง คือ เรื่องชุนนางอ้วนเคี่ยม และเรื่องประเพณีบุญข้าวประดับดิน ในวันที่ 30-31 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 เวลา 14.30 น. – 16.30 น.

3.5 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วเป็นสื่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปิกิริม

4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดสระแก้วเป็นสื่อ

4.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

5.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการอ่านจับใจความและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้สูตร ดังนี้

5.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด 2535: 103)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n คือ จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2543)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. คือ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ คือ ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด ยกกำลังสอง
 N คือ จำนวนนักเรียน

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.1 ทดสอบค่าที (t-test for dependent) โปรแกรม SPSS/PC⁺ (ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์ 2552: 59)

5.1.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) โปรแกรม SPSS (ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์ 2552: 51)